

Određivanje rezerve snage fotonaponskih elektrana za potrebe regulacije frekvencije elektroenergetskoga sustava

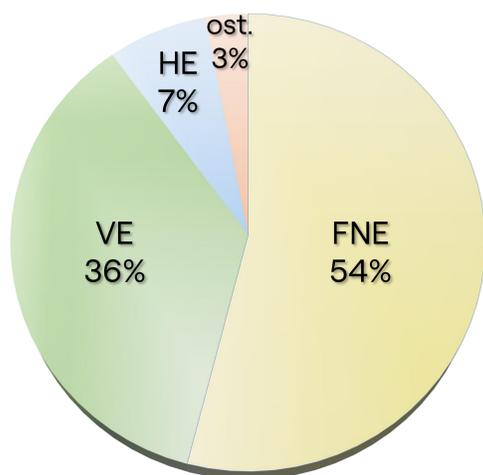
Tomislav Baškarad, mag. ing. el. techn. inf.
(tomislav.baskarad@fer.hr)

mentor: prof. dr. sc. Igor Kuzle,
Sveučilište u Zagrebu Fakultet elektrotehnike i računarstva

1. Uvod

Uz vjetroelektrane (VE), fotonaponske elektrane (FNE) vrsta su obnovljivih izvora energije (OIE) s najvećim godišnjim porastom instaliranog kapaciteta u elektroenergetskom sustavu (EES).

Udio integracije pojedinih vrsta OIE u 2020. godini

Uz takav porast integracije OIE dolazi do tranzicije od konvencionalnog EES-a koji je temeljen na sinkronim generatorima prema EES-u koji je temeljen na inverterski spojenim tehnologijama, primarno obnovljivim izvorima energije (OIE).

2. Opis problema

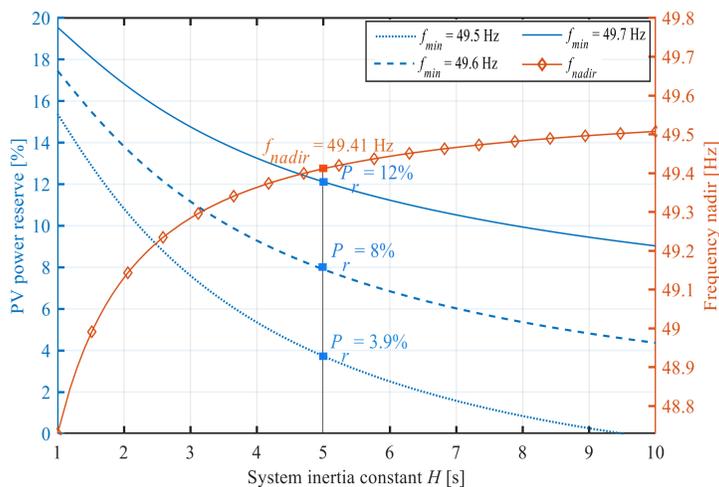
Zamjenom sinkronih generatora, npr. termoelektrana (TE) s OIE, narušava se stabilnost frekvencije sustava:

- Povećanje brzine promjene frekvencije (engl. ROCOF – rate of change of frequency)
- Povećanje maksimalnog odstupanja frekvencije

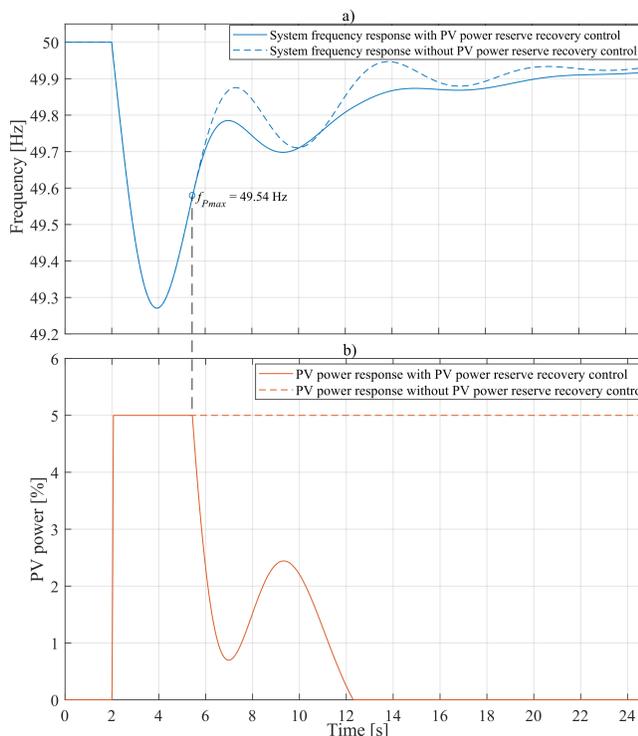

4. Rezultati

- Iznos potrebne rezerve snage FNE manji od 5%
- Sposobnost dodatnog pružanja doprinosa sustavu već unutar 10 sekundi od nastanka poremećaja

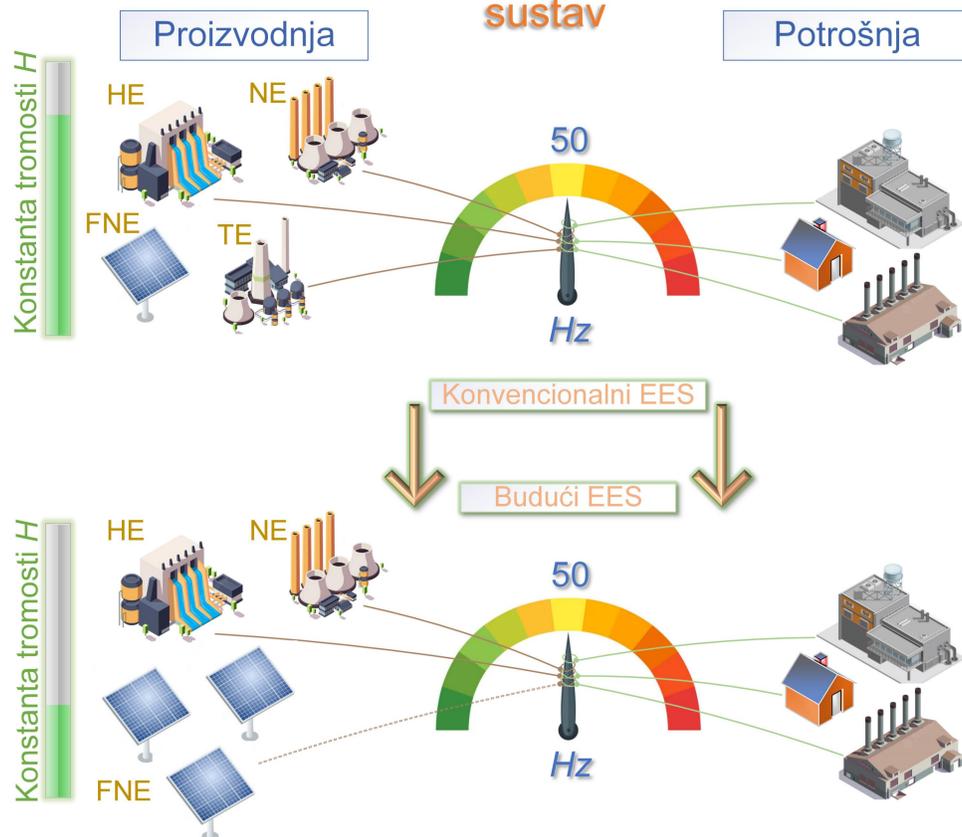

Iznos potrebne rezerve snage FNE

Oporavak rezerve snage FNE

Elektroenergetski sustav

Ilustrativni prikaz tranzicije elektroenergetskoga sustava

3. Metodologija

Da bi se očuvala zadovoljavajuća razina stabilnosti frekvencije EES-a, potrebno je omogućiti FNE-ma sudjelovanje u regulaciji frekvencije. To iziskuje sljedeće korake:

5. Zaključak

- Zamjenom sinkronih generatora s FNE ugrožava se stabilnost frekvencije EES-a
- Potrebno omogućiti FNE sudjelovanje u regulaciji frekvencije
  - Brzina odziva FNE superiorna u odnosu na sinkrone generatore
  - Stabilnost frekvencije značajno se može poboljšati s FNE